

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Termin hvori undervisningen afsluttes: december 2024
Institution	HF & VUC Skive-Viborg
Uddannelse	HF
Fag og niveau	Psykologi C
Lærer	Ole Juul Nielsen
Hold	vDh1Ps start august 2024

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Det mærkelige menneskedyr
Titel 2	Det foranderlige menneske
Titel 3	Er du hvad du tænker?
Titel 4	Samfund, personlighed og stress

Titel 1	Det mærkelige menneskedyr
Indhold	<p>Kernestof</p> <p>'Metoder Psykologi' Marianne Dideriksen m.fl. : AT-håndbogen, s 68-70. Systime, 2013. (3 sider)</p> <p>'Evolutionsteorien' Jil Byrint: I Mærkelige menneske (kapitel 2)103-105 + 110-112. Plurafutura, 2016 (5 sider) https://vucviborg.sharepoint.com/:b/s/Hold/vDh1PsB2018_19_70WRV/EW8CgxAOBQhNhCKyb1OQJFYBAplwxc4-DwgRekiQINi7A</p> <p>'Socialpsykologi' Ole Schultz Larsen: Psykologiens veje (kapitel 21), s375- 384 + s391-394 + s396-405 . Systime, 2018. (25 sider) https://vucviborg.sharepoint.com/:w/s/Hold/vDh1PsB2018_19_70WRV/ETJS-PgtfHdipgUDx_pB97ABd5zNh_9N8el-0TAACOPXFQ</p> <p>'Ondskab' Ole Schultz Larsen: Psykologiens veje (kapitel 24), s459-463 + s470-477. Systime, 2018. (10 sider) https://vucviborg.sharepoint.com/:w/s/Hold/vDh1PsB2018_19_70WRV/ERG4YozwO8pKnKKQLXs1Q5wB75P0_3zVPq8AZp6URktYrg</p> <p>'UNGE, ALKOHOL OG STOFFER' (2018) side 124 til 126. Youths, Drugs and Alcohol (YODA) er et 10-årigt forskningsprojekt, som følger udviklingen i unges rusmiddelbrug, fra de var 15 år i 2005, til de var 25/26 år i 2015. (4 side)</p> <p>Videoklip:</p> <p>'Mennesket det sociale dyr' Henrik Høgh-Olesen. Foredrag, 21 minutter. DR 2011. (4 sider) https://drive.google.com/drive/folders/0B-W6BAJyuAYkLUN5TWE1VTIRYXM?usp=sharing</p> <p>Uddrag af 'Hjernevask - Flokdyr eller egotripper?' Dokumentarfilm, (røgforsøget) 7 minutter. DR 2013. (2side) https://drive.google.com/open?id=1bALugeN4by_L-3M9AieTSdJI4fLhWLUip https://drive.google.com/open?id=1hIQcNF3cvAw5exKn-74ofJARlspGkeEI</p> <p>Uddrag af 'Forenet med fjenden' (Nationalister og indvandre), Kanal 5 2018, 11 minutter. (3 sider)</p> <p>Del 1 https://www.youtube.com/watch?v=5ylaZIJ2VIE</p> <p>Del 2https://www.youtube.com/watch?v=nqZCzG0JB7g</p> <p>'Politiet overfalder handicappet mand i kørestol'. Privat optagelse, 4 minutter. YouTube. (1 side) https://www.youtube.com/results?search_query=Politiet+overfalder+handicappet+mand+i+k%C3%B8restol</p>

	<p>Uddrag 'Lydighedens dilemma' Poul Martinsen m.fl.: Dokumentarfilm, 21 minutter. DR 1978. (side 4) https://drive.google.com/drive/folders/OB-W6BAJyuAYkLUN5TWE1VTIRYXM?usp=sharing</p> <p>'Stanford fængselseksperimentet'. Dokumentar, 14 minutter. YouTube. http://www.youtube.com/watch?v=sZwfNs1pgG0 (side 3)</p> <p>'Din forunderlige hjerne: Hvorfor har vi brug for andre?' (fra 34.00 til 39.00). Dokumentar, 5 minutter, DR 2019. (1 side) https://drive.google.com/open?id=1V_heipjaiWMFrEPID9UKUc7jMAXDUdu6</p> <p>Artikler og andet kort tekst:</p> <p>'Cues of being watched' (signal eller øjne der ser). Melissa Bateson m.fl. 2006 i Biology letters. (1 side)</p> <p>(Vores frygt for edderkopper stammer fra aberne) 'Itsy Bitsy Spider...: Infants React with Increased Arousal to Spiders and Snakes', Hoehl, Stefanie m.fl.: Frontiers in Psychology 2017 (1 side) https://vucviborg.sharepoint.com/:b/s/Hold/vDh1PsB2018_19_70WRV/ERgdTWptGYdLgiGLVOPmVdYBRWkhAYXH9A4mQeUJAI9FZA</p> <p>'The "Reading the Mind in the Eyes" Test: Complete Absence of Typical Sex Difference in ~400 Men and Women with Autism': Simon Baron-Cohen m.fl., PLOS one 2015 (1 side) https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4552377/</p> <p>"Indvandrere og nationalister skal dyste om en pengepræmie i et nyt program" Kilde: Mie Christensen, Euroman.dk, 2018 (1 side)</p> <p>"Her er danskernes fordomme: Tykke er dovne, og bokserer er dumme" Kilde Maren Urban Swart, Søndagsavisen.dk, 2016 (1 side)</p>
Omfang	Anvendt uddannelsestid: 70 sider
Særlige fokuspunkter	Vi arbejder med grupper (primær- og sekundær grupper, fremmed – og egen-grupper, reference- og medlemsgrupper) roller (formelle, uformelle roller, rolle forventninger,) rollekonflikt, normer, anerkendelse, konformitet, lydighed, soci-alkognition, ondskab, evolutionspsykologi og TOM (theory of mind).
Væsentligste arbejdsfor-	

mer	
-----	--

Titel 2	Det foranderlige menneske
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>HSP (Meget sensitive personer) hentet fra Personlighedstræk hos særligt sensitive mennesker - HSP foreningen (hsp-foreningen.dk) af bl.a. Elaine N. Aron. (4 sider)</p> <p>'John Bowlby og Mary Ainsworth' Ole Schultz Larsen: <i>Psykologiens veje (kapitel 6)</i>, s. 100-105. Systime, 2018. (6 sider)</p> <p>'Harry Harlow' Ole Schultz Larsen: <i>Psykologiens veje (kapitel xx)</i>, s. xx-xx. Systime, 2018. (1 side)</p> <p>'Omsorgssvigt' + 'Børns reaktioner på omsorgssvigt' + 'Risiko og resiliens'' Ole Schultz Larsen: <i>Psykologiens veje (kapitel 8)</i> s. 120-136. Systime, 2018. (15 sider)</p> <p>'Krop, køn og identitet'. Ole Schultz Larsen: <i>Psykologiens veje (kapitel 19)</i> s. 329-332. Systime, 2018. (3 sider)</p> <p>'Ung i konkurrencesamfundet'. Ole Schultz Larsen: <i>Psykologiens veje (kapitel 19)</i> s. 333-334. Systime, 2018. (2 sider)</p> <p>'Sex I Danmark' (5 sider) https://www.projektsexus.dk/</p> <p>Artikler og andet kort tekst:</p> <p>Case udviklingspsykologi (temperament) Joey, Erin og Jenine (1 side)</p> <p>Case udviklingspsykologi Lene og Jens (særligt sensitive) (1 side)</p> <p>'Du er grim og dum' Lene Kjældgaard. BT den 15. december 2012. (2 side)</p> <p>"Early risk factors and pathways in the development of early disruptive behavior problems" in 'Development and Psychopathology', 1996 af Winslow m.fl. (1 side)</p> <p>"The Development of the Person: The Minnesota Study of Risk and Adaptation from Birth to Adulthood", 2007 side 246, Alan Sroufe. (1 side)</p> <p>"Psychiatric disorders in Danish children aged 5-7 years: A general population study of prevalence and risk factors from the Copenhagen Child Cohort (CCC 2000)". Fra Nordic Journal of Psychiatry 2016, Allan Linneberg m.fl. (1 side)</p> <p>'Tillid og tilknytning til forældre'. Fra børn og unge i DK - velfærd og trivsel 2022, side 100</p>

(1 side). VIVE 2022.

'Ungdom er forbundet med større grad af spændingssøgen og impulsivitet', Steinberg mfl., development psychology 2008. (side 1).

'The transmission of attachment in three generations', Cassibba mfl., Developmental Psychology 2017. (side 1).

'Mistrivsel kan ramme alle unge'. Susan Paulsen, Dansk socialrådgiverforening, 14.02.23. (4 sider)

<https://socialraadgiverne.dk/faglig-artikel/mistrivsel-kan-ramme-alle-unge-men-rammer-udsatte-haardest/>

Video materiale:

'objektpermanens' (1 side)

<https://drive.google.com/open?id=1iEJPOYDOI2TjPVXI59tuHWakRa-vXbHg>

'En masseundersind' om arv og miljø (fra 7.55 til 14.49). Miles O'Brien. 2013 (2 side)

<https://drive.google.com/drive/folders/0B-W6BAJyuAYkdm96bTQwT1k2Njg?usp=sharing>

'Særligt sensitive og angst', Ilse Sand: foredrag, 8 minutter. (2 sider)

<https://www.youtube.com/watch?v=FrImbm5TJbQ>

'Man behandler børn som human resources (konkurrencestaten)', 2 min. DR2 2019. (1 side)

<https://drive.google.com/open?id=1FVmokZBWA8hjUdV9Eyr-hke33iFZFwKr>

'Børn udsat for fysiske overgreb' Steen Holger Hansen : Forelæsning, (fra 12.00 til 17.00.) Danskernes Akademi. DR 2012. (2 sider)

<https://drive.google.com/open?id=0B-W6BAJyuAYkUUp2clc5RVVHT0U>

'Er du mors lille dreng'(fra 0 til 5.00). TV2, 2008 (1 side)

<https://drive.google.com/open?id=0B-W6BAJyuAYkZGJ6ZXdQWUIPeVU>

'Line - De brændt børn'. TV2, 2017 (7 sider)

<https://drive.google.com/file/d/1Rj0gvA404t61lDETJTNkF7-YEW8dbOs/view?usp=sharing>

'Harry Harlow'. DR2, 2017 (2 sider)

<https://drive.google.com/file/d/1xvadtKfKobNpSGG85TKlfG2ga6hgiGuX/view?usp=sharing>

'Venus – Let's talk about sex', uddrag Lea Glob & Mette Carla T. Albrechtsen, Det danske filminstitut 2017 (10 sider)

Fra 0.0 til 21.42 (22 minutter)

Fra 25.18 til 41.05 (16 minutter)

Fra 48.07 til 57.40 (10 minutter)

Fra 1.03.30 til 1.21.30 (17 minutter)

https://drive.google.com/file/d/1fIIMQIDPv10bFhgiFCTqtAKMC9wQB_16/view?usp=sharing

Omfang

Anvendt uddannelsestid:
 64 sider

Særlige fokuspunkter	<p>Menneskets psykiske forandring er særlig stor mens det er et spæd- og småbarn - men også i ungdommen, sker der store forandringer.</p> <p>Moderne udviklingspsykologi orienteret mod eksperimenter og med overvejende fokus på spæd- og småbarnet. Vi arbejder med Eliane Erons temperamentsteori, Bowlby og tilknytning, tilknytningstyper, omsorg, omsorgssvigt, risikofaktorer og beskyttelsesfaktorer (resiliens). Videre arbejder vi også med ungdom, identitet og seksualitet.</p>
Væsentligste arbejdsformer	

Titel 3	Er du hvad du tænker?
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>'Kognitiv psykologi' Ole Schultz Larsen: <i>Psykologiens veje (kapitel 11)</i>, s. 167-172. Systime, 2018. (5 sider)</p> <p>'Behaviorisme (kapitel 9)'. Ole Schultz Larsen: <i>Psykologiens veje</i>, s127-136. Systime, 2018. (10 sider)</p> <p>'Falske minder: Hvorfor man huske noget, der aldrig er sket'. Videnskab.dk 21.08.20 (2 sider)</p> <p>'social indlæringsteori. Ole Schultz Larsen: <i>Psykologiens veje</i>, s. 149-151. Systime, 2018. (2 sider)</p> <p>'indlært hjælpeløshed' Ole Schultz Larsen: <i>Psykologiens veje</i> supplerende materiale . Systime, 2018. (1 side)</p> <p>'Mindsetbaseret undervisning ' Kortnum, Nielsen & Videsen, s. 9-38. Dansk psykologisk forlag, 2014. (15 sider) https://drive.google.com/open?id=1TYTj4sQgu4if3qWwtSXoWVpFMXDsjMNC</p> <p>"Vidner tænkte ikke på, at der var noget galt". Kilde: Politiken 24.08.2005 (1 side)</p> <p>"Vi skaber selv falske nyheder, hvis sandheden ikke passer os". Politiken 24.08.2019 (2 side)</p> <p>'To What Extent and Under Which Circumstances Are Growth Mind-Sets Important to Academic Achievement? Two Meta-Analyses'. Artikel af victoria Sisk & flere i <i>Psychological Science</i>, 2018. (1 side) https://vucviborg.sharepoint.com/:b:/s/Hold/vDh1PsB2018_19_70WRV/EXSaHGJHqy5LvE8qIHW62GUBvs_tVdk_C15J7L_yKBB7A</p> <p>Falske minder: Hvorfor kan man huske noget, der aldrig er sket? Fra videnskab.dk 2020. (1 side)</p> <p>videomateriale:</p> <p>'I krig med kroppen 1 (Christian fra 26.00-28.00)'. DR 2019. (1 side) https://www.dr.dk/tv/se/jeg-hader-min-krop/i-krig-med-kroppen/i-krig-med-kroppen-1-4</p> <p>'I krig med kroppen 2 (Christian fra 5.00-7.00)'. DR 2019. (1 side) https://www.dr.dk/tv/se/jeg-hader-min-krop/i-krig-med-kroppen/i-krig-med-kroppen-2-4#!/07:07</p>

	<p>'Aldrig for sent 2 af 4' (Peter og Stefanie fra 27.00-32.50). DR 2017. (1 side) https://drive.google.com/open?id=0B-W6BAJyuAYkLWo5TjZWb29PU0E</p> <p>'Kan du stole på din hukommelse' uddrag. DR 2013. (4 sider) https://drive.google.com/file/d/1nS415uKJnIe65mwBw9yB2RQVimdm3B23/view?usp=sharing</p> <p>'Bobo doll' uddrag. DR 2012. (2 sider) https://drive.google.com/file/d/0B-W6BAJyuAYkanItQV9Ib1V5QWM/view?usp=sharing&resourcekey=0-Ud1v1upjPTPCdQ_ihzOCSQ</p>
Omfang	Anvendt uddannelsestid: 49 sider
Særlige fokuspunkter	Skemateori (Bartlett), falske erindringer (Elizabeth Loftus). Mindset, social læringsteori, indlært hjælpeløshed og behaviorisme.
Væsentligste arbejdsformer	

Titel 4	Personlighedspsykologi og stress
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>'Anthony Giddens'. Peter Brøndum og Thor Bakke Hansen: 'Luk samfundet op!' Side 67-69 + 72-73. Columbus, 2017. (4 sider)</p> <p>'Begreber og fortolkning' Paul T. Costa og Robert McCrae: <i>NEO PI-R Manual – klinisk</i>, s 23-27. Hogrefe Psykologisk Forlag, 2004. (5 sider) https://vucviborg.sharepoint.com/:b:/s/Hold/vDh1PsB2018_19_70WRV/EfJT8vgxXhxLrk_0eKmbNYsBcChk3vG_bpJ_oNrbFjxhiw</p> <p>'Eksistentiel og humanistisk psykologi' <i>Psykologiens veje (kapitel 17)</i>, s. 293-299. Systime, 2018. (6 sider)</p> <p>'Stress, livsforandringer og arbejdsliv' Ole Schultz Larsen: <i>Psykologiens veje (kapitel 23)</i>, s. 399-406. Systime, 2017. (7 sider)</p> <p>"Tidens største løgn er, at vi kan, hvad vi vil" interview med Svend Brinkmand i Zetland 23.05.21 (10 sider) https://drive.google.com/file/d/1uDL9csl1twh0E4eVpOFIxmyOhMEhoYEI/view?usp=sharing</p>

'Personligheden hænger sammen med studievalg og karakterer'. Politiken 27.05.2024 **(4 side)**

'Den nationale sundhedsprofil' s26-27, Sundhedsstyrelsen 2018 **(2 sider)**

<https://www.sst.dk/da/udgivelser/~media/73EADC242CDB46BD8ABF9DE895A6132C.ashx>

'Fakta om arbejdsmiljø og helbred' s 62-63, Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø 2018. **(2 sider)**

https://vucviborg.sharepoint.com/:b:/s/Hold/vDh1PsB2018_19_70WRV/EWazPlqPCidMn87FE1cvik4BHn09qDVmkN4XlpOTF4nwxQ

'Når valgfriheden bliver tyranni'. Kristeligt dagblad 05.10.2005 **(3 sider)**

'Case til The big five' (Flemming og fabrikken + Counter Strike som et frirum). **(1 side)**

'B.S. Christensen: DU har ansvaret for at få et godt liv'. Artikel. Helse, 2012 **(1 side)**

'En ildsjæl brændte ud', politikken, 2011 **(1 side)**

'Underbevidstheden vælger for dig. Videnskab.dk, 2008. **(1 side)**

'When Choice is Demotivating' (marmeladeforsøget). Uddrag af Iyengar & Lepper (2000), Personality processes and individual differences. **(1 side)**

'The agony of partner choice'. Uddrag af Thomas, M. F., Binder, A., & Matthes, J. (2022), Computers in Human Behavior. **(1 side)**

Test: NEO-PI-R (femfaktor modellen) <http://personality-testing.info/tests/BIG5.php>

Perceived Stress Scale (PSS):

http://www.amkherning.dk/userfiles/file/PSS-skala_Danskvalideretversion.pdf

Video materiale:

'Benjamin Libet' **(2 sider)**

<https://drive.google.com/open?id=1YZrZP0Mr758qnKCoP-QOQjP8MikPDPB2>

'Pengemagasinet om stress' (de første 12 minutter). DR, 2018. **(2 sider)**

<https://drive.google.com/drive/folders/0B-W6BAJyuAYkcE5yZFBTV0MxUEU?usp=sharing>

Hvem er mest tiltrækkende (Eckhard Hess, 1965). DR, 2018. **(2 sider)**

https://drive.google.com/open?id=1QnDhl43FOeULBkPF_hV17Lptd9G27oam

Omfang	Anvendt uddannelsestid: 46 sider
Særlige fokuspunkter	Hvordan kan vi beskrive og forstå personligheden? Vi ser på tre forskellige bud. Freuds strukturmodel indeholdende id, jeg og overjeg - samt forsvarsmekanismerne og det ubevidste. Trækteori og fem-faktor modellens ide om at personligheden har en kerne, som består af de fem grundtræk neuroticisme, ekstroversion, åbenhed, venlighed og samvittighedsfuldhed. Sartres eksistensfilosofi og hans forståelse af personligheden gennem valg. Og endelig stress og symptomer på stress. Kravkontrol modellen, sociale tilpasningsskala, akut stress og kronisk stress.
Væsentligste arbejdsformer	